

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (ECONOMICS)
EXAMINATION: MAY – 2026
THIRD SEMESTER

Subject: Economics of Gender and Development (ECOMJE-301)

Date: 19/05/2026

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

- Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)**
1. Design a policy framework to eliminate the gender wage gap in the Indian labour Market.
 2. Assess the impact of globalization on the occupational structure of women in India.
 3. Discuss the evolution of the status of women in Indian society from pre-independence to be present.
 4. Compare the differences in fertility rates among various states in India and their future implication.
 5. Critically examine the constitutional provisions for women empowerment in India.
 6. Identify the indicators of the Gender inequality index and discuss Indian position.
- Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)**
1. Difference between Sex and Gender and explain its impact on the division of labour.
 2. Explain the need for an interdisciplinary approach in Economics of Gender.
 3. Analyze the link between women's education and declining fertility rates.
 4. Briefly review the trends in female labour force participation after 2010.
 5. Describe the scope and importance of Gender Economics.
 6. Examine the role of women as agents of change in rural development.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)**
१. भारतातील श्रम बाजारातील लिंग-आधारित वेतन तफावत दूर करण्यासाठी एक धोरणात्मक आराखडा तयार करा.
 २. भारतातील महिलांच्या व्यावसायिक आकृतीबंधावर जागतिकीकरणाच्या झालेल्या परिणामाचे मूल्यमापन करा.
 ३. स्वातंत्र्यपूर्व काळापासून आजपर्यंत भारतीय समाजातील स्त्रियांच्या दर्जाच्या उत्क्रांतीवर चर्चा करा.
 ४. भारतातील विविध राज्यांमधील प्रजनन दरातील कल आणि त्याचे भविष्यातील परिणाम यांची तुलना करा.
 ५. भारतातील महिला सक्षमीकरणासाठीच्या घटनात्मक तरतुदींचे परिक्षण करा.
 ६. लिंग असमानता निर्देशकांचे घटक ओळखा आणि भारताच्या स्थितीवर चर्चा करा.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)**
१. लिंग आणि लिंगभाव यातील फरक स्पष्ट करून त्यांचा श्रमविभागीय होणारा परिणाम सांगा.
 २. लिंगभावाच्या अर्थशास्त्रात आंतरशाखीय दृष्टिकोनाची गरज स्पष्ट करा.
 ३. महिलांचे शिक्षण व घटना प्रजनन दर यांच्यातील संबंधांचे विश्लेषण करा.
 ४. २०१० नंतर महिला श्रमशक्ति सहभागातील कलेचा आढावा घ्या.
 ५. लिंगभावाच्या अर्थशास्त्राची व्याप्ती आणि महत्व स्पष्ट करा.
 ६. ग्रामीण विकासात बदलाचे वाहक म्हणून महिलांच्या भूमिकेचे परिक्षण करा.